GRØNNE LØSNINGER

FOR MERE KLIMAHANDLING, BIODIVERSITET OG GLOBAL LIGHED

VERDENS SKOVE.ORG

STRATEGI FOR 2021-2026

Foto af Otto Mejia, det biologiske reservat Indio Maíz, Nicaragua

FORORD

I Verdens Skove banker vores hjerter for skovens værdier og den mangfoldighed af planter, dyr og folk, der bor i alverdens skove. I fire årtier har vi arbejdet for skovbevarelse og bæredygtig udvikling i Østafrika, Syd- og Mellemamerika, Sydøstasien, Danmark og globalt.

I disse år oplever vi, at skovene og skovens folk, som i forvejen lider under enorme tab af biodiversitet og uretfærdig marginalisering, sættes under yderligere pres på grund af klimaforandringer.

Forskning viser, at skovbevarelse effektivt og hurtigt på én gang bremser klimaforandringerne, reducerer tabet af biodiversitet og skaber et bæredygtigt livsgrundlag for jordens fattigste folk. Alligevel sker skovfældning fortsat. Hvert sjette sekund forsvinder tropisk skov på størrelse med en fodboldbane.

Skal vi bremse udviklingen, er der brug for grønne løsninger for mere klimahandling, biodiversitet og global lighed. Hvordan? Det giver Verdens Skove et bud på med vores strategi for 2021 til 2026.

På bestyrelsens vegne,

Anders Morten Christoffersen
Formand

VERDENS SKOVE VIL FORANDRE VERDEN

Verdens Skoves strategi for 2021 til 2026 er en helhedsorienteret indsats, som er udviklet i tæt samarbejde mellem foreningens frivillige og ansatte. Vi har designet tre strategiske prioriteter, der gennem anvisning af grønne handlinger, styrkelse af civilsamfundet og politisk forandring bidrager til løsning af tre af verdens mest presserende udfordringer: klimaforandringer, tab af biodiversitet og global ulighed. Strategiens styrke er en kobling mellem vores internationale og danske arbejde, og at den bygger på et solidt fundament af fire årtiers erfaring med at anvise bæredygtige løsninger, styrke civilsamfundet og udøve politisk pres. Baggrunden for de tre strategiske prioriteter er følgende:

Grønne handlinger skal mindske aftryk på verdens skove

Flere grønne handlinger er en afgørende nødvendighed for at reducere det negative aftryk på verdens skove. I lande som Danmark skal virksomheder, borgere og institutioner tage ansvar for klimaforandringer, tab af biodiversitet og global ulighed gennem bæredygtige handlinger. I lande som eksempelvis Etiopien, Uganda, Bolivia og Honduras skal brugen og forvaltningen af skoven bidrage til bæredygtige værdikæder, øge modstandsdygtighed over for klimaforandringer og forbedre levevilkårene for skovens folk.

Politisk forandring kan ændre kursen

Skoven, som en vigtig del af løsningen for at modvirke klimaforandringer, ulighed og tab af biodiversitet, skal bringes ind, hvor politiske beslutninger tages. Der skal i Danmark, EU og globalt skabes politisk forandring henimod forbedring af juridiske rammer - og håndhævelse af dem - til fordel for skovbevarelse og skovens folk. Det er vores erfaring, at lokalkendskab og stærke stemmer fra civilsamfundet giver det bedste fundament for at fremme skovens sag i det politiske arbejde såvel i Danmark som internationalt.

Et stærkt civilsamfund er nøglen til forandring

Civilsamfundet kan sætte blus under forandringen ved at kræve bæredygtige værdikæder og politisk forandring. Civilsamfundet skal derfor styrkes til at have størst mulig gennemslagskraft gennem folkeligt engagement, kapacitetsudvikling, stærke partnerskaber og alliancer både i Danmark, i vores partnerlande og i et tværgående samarbejde. Borgere og de oprindelige folk er vigtige stemmer for at tale skovens og biodiversitetens sag.

De strategiske prioriteter, grønne handlinger, politisk forandring og et stærkt civilsamfund, er visualiseret i cirklen her.

Skovbevarelse bidrager til bæredygtig udvikling

Foto af Berit Rechnagel, det biologiske reservat Indio Maíz, Nicaragua

Skovbevarelse stabiliserer klimaet

Idag kommer omkring 11% af CO_2-udledningen på verdensplan fra skovrydning. Til sammenligning udleder hele EU 8-10% af den globale udledning. FN´s klimapanel har konkluderet, at skovbevarelse udgør en tredjedel af løsningerne på den globale klimakrise. At bevare og genoprette skov stabiliserer klimaet både lokalt og globalt og vil modvirke perioder med kraftig tørke og regn, reducere oversvømmelser, orkaner, brande, fejlslået høst og migration. Den globale klimadagsorden vil i strategiperioden være et vigtigt omdrejningspunkt for vores politiske arbejde og fortalervirksomhed for tiltag, der bevarer værdifuld skov, fremmer skovenes biologiske mangfoldighed og sikrer oprindelige folks rettigheder.

Skovbevarelse reducerer ulighed

1,6 milliarder mennesker — mere end 20% af verdens befolkning — er afhængige af skovens ressourcer. Oprindelige folk og landsbyer, der er afhængige af skovens ressourcer, er blandt verdens fattigste og mest sårbare. De kæmper for et værdigt liv, mad på bordet og retten til den jord, som de og deres forfædre har boet på gennem generationer. Samtidig kæmper de oftest også for demokrati, fred, retssikkerhed og ytringsfrihed – ofte med livet som indsats. Menneskerettigheder og civilsamfundets råderum er under et massivt pres. Et pres der øges af, at skovene fældes. Det kan skovbevarelse være med til at rette op på. Skov reducerer fattigdom, giver adgang til ressourcer og sikrer kulturel mangfoldighed. Desuden er opfyldelse af menneskerettigheder, internationale aftaler og national miljølovgivning med til at bevare skov. Skovbevarelse er således en vigtig del af løsningen på den globale ulighedskrise.

Skovbevarelse sikrer biodiversitet

Verden oplever lige nu et accelereret tab af biodiversitet. Ifølge IUCN kan tabet betyde, at 25% af alle arter, omkring 2 mio. arter, kan være uddøde om kun 50 år. Derfor er bevaring af verdens skove en vigtig indsats for at stoppe biodiversitetskrisen. Verdens Skove kæmper for, at truslen mod jordens biodiversitet kommer højere op på den politiske dagsorden både i Danmark, i EU og globalt. I alle vores projekter i Danmark såvel som internationalt er biodiversitet et nøgleord; vi arbejder for en bæredygtig og fremtidssikret anvendelse af verdens skove samt en beskyttelse af de vigtigste og artsrigeste områder.

Foto af Otto Mejia, det biologiske reservat Indio Maíz, Nicaragua

Verdens Skove kæmper for en verden med en rig skovnatur

- **Vi bevarer,** genopretter og nyder artsrige og vilde skovlandskaber.
- **Vi støtter** oprindelige folk og engagerer mennesker i kampen for demokrati, rettigheder og et værdigt liv i skoven.
- **Vi bidrager** til løsninger på de globale kriser vedrørende klimaforandringer, ulighed og tabet af biodiversitet til fordel for verdens skove.

VERDENS SKOVE I VERDEN

Verdens Skove arbejder i globale hotspots med særlig høj biodiversitet

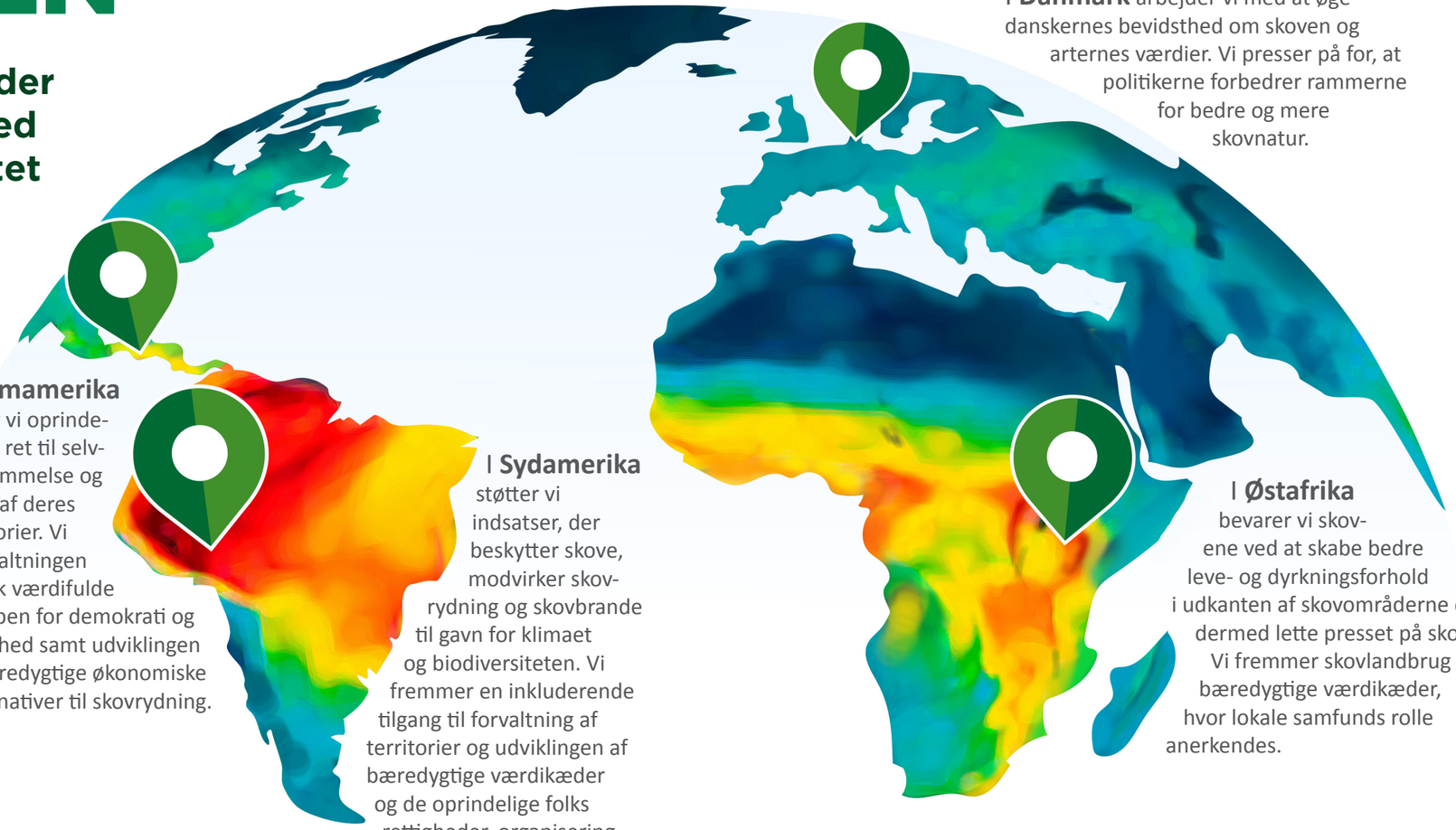

I Danmark arbejder vi med at øge danskernes bevidsthed om skoven og arternes værdier. Vi presser på for, at politikerne forbedrer rammerne for bedre og mere skovnatur.

I Mellemamerika støtter vi oprindelige folks ret til selvbestemmelse og forsvar af deres territorier. Vi støtter forvaltningen af biologisk værdifulde skove, kampen for demokrati og retfærdighed samt udviklingen af bæredygtige økonomiske alternativer til skovrydning.

I Sydamerika støtter vi indsatser, der beskytter skove, modvirker skovrydning og skovbrande til gavn for klimaet og biodiversiteten. Vi fremmer en inkluderende tilgang til forvaltning af territorier og udviklingen af bæredygtige værdikæder og de oprindelige folks rettigheder, organisering og livsgrundlag.

I Østafrika bevarer vi skovene ved at skabe bedre leve- og dyrkningsforhold i udkanten af skovområderne og dermed lette presset på skovene. Vi fremmer skovlandbrug og bæredygtige værdikæder, hvor lokale samfunds rolle anerkendes.

HØJ ARTSDIVERSITET

LAV ARTSDIVERSITET

Grafikken er inspireret af kort og data for artsdiversitet hos pattedyr fra biodiversitymapping.org

Foto af Pedro Helder Pinheiro, Pantanal

RESULTAT-HISTORIER FRA 2015-2021

På de følgende sider præsenterer vi nogle af Verdens Skoves resultater i den foregående strategiperiode.

Globalt

Kampagne sætter fokus på Danmarks ansvar for skovbrande i Amazonas

Skovbrande og afskovning i sydamerikanske lande har i de senere år været en voksende fare for lokale befolkninger og skovenes biodiversitet. Årsagen til skovrydningen har rødder i både Danmark og Europa på grund af vores import af produkter som soja, oksekød og biobrændsel. I 2020 startede Verdens Skove en kampagne for at lægge politisk pres på både sydamerikanske og danske beslutningstagere. Gennem kampagnen har vi blandt andet indsamlet mere end 9000 underskrifter med krav om politisk handling og skabt øget opmærksomhed omkring forbindelsen mellem danskernes forbrug og naturødelæggelser globalt.

Skovbrande i Sydamerika har en klar ▶ årsagsforbindelse til Europa og Danmark via vores import af produkter som soja, oksekød og biobrændsel.

Foto af Pedarilhos, Amazon Rainforest, Brazil

Foto af Amalie Felding, Tirsbæk Bakker

Danmark

Vilde heste skaber mere biodiversitet i Tirsbæk Bakker

Verdens Skove har vilde konikheste gående i Tirsbæk Bakker, der er et knap 20 hektar stort bynært naturområde nær Vejle. Hestenes spisevaner og rumsteren rundt i naturen er vigtige for at skabe lys og variation i vegetationen, som skaber levesteder for mange arter. Siden hestene kom til området i 2017 har biologer observeret et stigende antal sjældne dyr, svampe og plantearter. Ud over at gavne områdets natur, giver projektet beboerne unikke naturoplevelser. Flere af områdets beboere er sågar flyttet til området på grund af den vilde natur og hestene. Projektet foregår i samarbejde med Vejle Kommune og en lokal lodsejer, der ejer området.

◀ *De vilde konikheste forbedrer områdets biodiversitet. Områder, der før var dækket af brændenælder og græs, er blevet græsset fri, inde i krat og buskads danner hestene stier og små lysninger og i de åbne områder tramper de huller i jorden.*

Østafrika

Etablering af skovlandbrug hjælper bønder til både at tilpasse sig og modvirke klimaforandringerne

Skovdækket i Etiopien er gennem de seneste 100 år blevet reduceret ved afskovning og er faldet til et kritisk niveau omkring kun 4% af landarealet. Afskovningen skyldes den kombinerede effekt af høj befolkningstilvækst og klimaforandringer. Siden 2018 har Verdens Skove arbejdet i Bale Mountains og Kafa Biosphere Reserve med fokus på udbredelse af kaffedyrkning i skovlandbrug blandt de befolkningsgrupper, der bor i udkanten af skovområderne. Skovlandbrug bidrager til klimatilpasning, da trædækket øges og træerne holder på vandet og jorden, der ellers er i stor fare for at erodere i det tørre landskab. Samtidig giver skovlandbrug på sigt bønderne adgang til eget brænde - og er dermed et godt og bæredygtigt alternativ til skovhugst.

Kaffe er en national stolthed og en stor eksportvare i Etiopien. Kaffeplanten er en ideel afgrøde i et skovlandbrugssystem, da planten har brug for omkring 60% skygge. ▶

Foto af Mette Vinqvist, Etiopien

Sydamerika

Innovativt klimaprojekt resulterede i skovbevarelse og jobskabelse

Verdens Skove søsatte i 2017 et initiativ for at forbedre bæredygtig skovforvaltning og modstandsdygtighed over for klimaændringer i skovene i Chiquitania-området i Bolivia. Projektet havde særligt fokus på udviklingen af lokale værdikæder såsom olier, tømmer og kaffe og på lokal jobskabelse, især for kvinder. Med projektet har man undgået rydning af 1.497 hektar skov i de oprindelige folks territorium Monte Verde. Det svarer til en undgået udledning af 491,034 tons CO_2. Derudover gav kvinders deltagelse i udvikling og salg af nye ansvarlige produkter fra skoven, kvinderne mulighed for større økonomisk frihed og øget beslutningskompetence i deres familie og samfund.

◀ *Mange af Verdens Skoves skovbevarings-projekter har også fokus på at fremme piger og kvinders rettigheder. Her unge kvinder fra Bolivia.*

Mellemamerika

Tolupan-folket er kommet nærmere retten til et territorium i Honduras

De oprindelige folk i Honduras oplever et massivt pres, hvad angår deres rettigheder generelt og specielt retten til deres territorier og naturressourcer. Tolupan-folket i El Zapotal, et vigtigt område i den sydlige del af nationalparken Pico Bonito, har gennem mere end 150 år kæmpet for retten til deres territorium, som de oprindeligt blev tildelt i 1864. Verdens Skove har de seneste år støttet El Zapotal med at få denne ret juridisk anerkendt af retssystemet i Honduras. Det har krævet langtrukne felteksperditioner, nye opmålinger, interviews og vidneudsagn samt rapporter. Nu er de kommet nærmere en officiel anerkendelse af retten til det område, hvor de altid har boet. I februar 2021 registrerede myndighederne resultaterne af en ny opmåling til fordel for Tolupan-folket i El Zapotal, som tilsammen omfatter et 3.507 hektar stort område. Nu afventer vi dommerens kendelse på, hvad der skal ske med den del af territoriet, der er invaderet af nybyggere. Et positivt udkomme på sagen vil have stor betydning, da det vil danne præcedens for andre oprindelige folk i landet.

Verdens Skove støtter oprindelige folk i Mellemamerika i kampen for rettigheder til deres jord og naturressourcer, blandt andet her i El Zapotal i Honduras. ▶

Foto af Andrea Zúniga & Eduardo Rosales, El Zapotal territoriet, Honduras

Foto af Jesper Edvardsen, Lerbjerg Skov

Danmark

Skovcertifikater frikøbte Frejlev og Lerbjerg Skov til vild natur

Verdens Skove har i samarbejde med den Danske Naturfond opkøbt Lerbjerg Skov på 120 hektar samt 20 hektar af Frejlev Skov, som nu udlægges til urørt skov. Mange hjemmehørende arter er nemlig under pres, ikke mindst dem, der lever i skovene. De fleste danske skove er under intensiv skovdrift, og her mangler ikke mindst gamle, døende og døde træer samt vådere områder, hvor der ikke drænes. Forskningen konkluderer derfor, at noget af det, der især er brug for, er mere urørt skov, hvor det er biodiversiteten og ikke mennesker, der har førsteret. Derfor er Verdens Skove med til at opkøbe udvalgte artsrige skove, så de sikres for fremtiden.

◀ *Mange tusinde danskere købte et skovcertifikat til Lerbjerg Skov og var med til at sikre skoven til gavn for blandt andre truede hasselmus, sjældne sommerfugle og mange andre dyr og planter.*

VERDENS SKOVE - STRATEGI FOR 2021-2026

GRØNNE LØSNINGER FOR MERE KLIMAHANDLING, BIODIVERSITET OG GLOBAL LIGHED

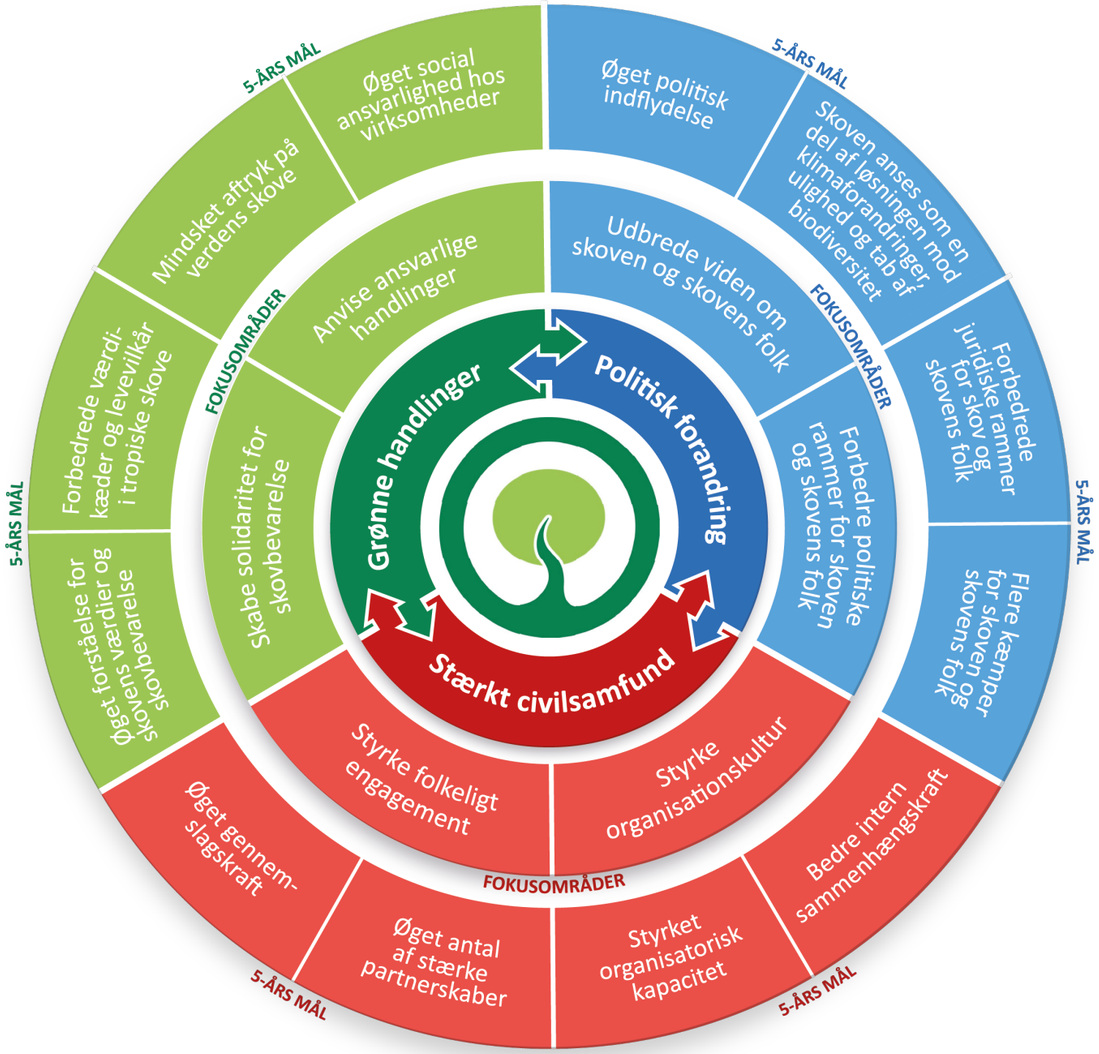

Verdens Skoves strategiske prioriteter i perioden for 2021 til 2026 hænger uløseligt sammen. Grønne løsninger for mere klimahandling, biodiversitet og global lighed kræver, at vi mobiliserer civilsamfundet og skaber politisk velvilje. Jo stærkere civilsamfundet er, jo mere pres for ansvarlige handlinger kan vi skabe på politikere, virksomheder og den brede befolkning. Således vil indsatsen inden for de tre strategiske prioriteter gensidigt styrke hinanden undervejs i perioden - og forandringen vil brede sig som ringe i vandet. Inden for hver af de tre strategiske prioriteter har vi følgende fokusområder og mål:

Fremme grønne handlinger

Vi vil gøre skovens værdier nærværende og forståelige og øge nationalt og internationalt samarbejde for en bæredygtig brug af skoven. Vi vil engagere borgere, virksomheder og offentlige institutioner til ansvarlige handlinger.

Vores mål i 2026 er:

- Folk har gennem positive oplevelser i skoven øget deres forståelse for skovens værdier og behovet for at fremme skovbevarelse.
- Den bæredygtige brug af skovens ressourcer er øget gennem udvikling af ansvarlige værdikæder, der forbedrer produktions- og levevilkår i tropiske skove.
- Forbrugere, virksomheder og offentlige institutioner har øget deres grønne handlinger og minimerer nu aktivt deres negative aftryk på skoven og skovens folk.
- Flere stærke partnerskaber med virksomheder, der fører til en afskovningsfri og socialt ansvarlig forretningsmodel hos virksomhederne.

Skabe politisk forandring

Vi vil sikre bedre rammer for vilde skovlandskaber, biodiversitet og for opfyldelsen af menneskers, især de oprindelige folks, rettigheder. Det skal gøres ved at udbrede viden om skoven og skovens folk og derigennem øge politisk handling og forandring til fordel for skovbevarelse og oprindelige folks rettigheder.

Vores mål i 2026 er:

- Øget politisk indflydelse på vigtige dagsordener via kampagner.
- Den folkelige forståelse for skoven som en vigtig del af løsningen på de tre globale kriser klima, ulighed og biodiversitet er øget.
- De juridiske rammer og håndhævelse af dem til fordel for skovbevarelse og skovens folks rettigheder er forbedret.
- Flere og stærkere stemmer blandt partnere, civilsamfund og oprindelige folk med øget kapacitet til at forsvare skovene og rettigheder for skovens folk.

Engagere et stærkt civilsamfund

Vi vil styrke folkeligt engagement og etablere stærke partnerskaber, der øger civilsamfundets og oprindelige folks råderum. Det engagement kan blandt andet folde sig ud i Verdens Skove, som derfor fortsat skal være en troværdig og attraktiv organisation. Vi vil styrke foreningens organisationskultur, så Verdens Skove fortsat bærer præg af mangfoldighed, gensidig respekt og en god samarbejdskultur med kort fra tanke til handling.

Vores mål i 2026 er:

- Verdens Skove har styrket mobiliseringsevne og gennemslagskraft, så medlemsskaren og effekten af de frivilliges indsats øges.
- Civilsamfundets råderum er styrket gennem stærke alliancer og partnerskaber i det danske og globale civilsamfund samt blandt oprindelige folk.
- Verdens Skove har styrket og effektiviseret den organisatoriske kapacitet på tværs af foreningen.
- Verdens Skove har styrket sammenhængen internt i organisation gennem samarbejde på tværs af afdelinger samt gennem transparent og inddragende ledelse, der tydeligt prioriterer.

Verdens Skoves vil bidrage til 13 af FN´s 17 Verdensmål for en mere lige og bæredygtig verden, i særdeleshed mål 10, 13, 15.

VERDENS SKOVE.ORG

HVAD VIL DU GIVE VIDERE?

Verdens Skove arbejder for skovbevarelse i nogle af verdens vigtigste biodiversitetsområder i Østafrika, Sydamerika og Mellemamerika. Vi handler på udfordringer i skoven og samarbejder med de folk, der har skoven som livsgrundlag, om at bevare deres skov. Sammen med dem sikrer vi, at skovenes ressourcer bliver forvaltet socialt, miljømæssigt og økonomisk ansvarligt til gavn og glæde for livet på Jorden.

I Danmark arbejder vi for mere vild natur og rewilding. Gennem vores politiske arbejde lokalt, national og globalt sammenkobler vi det lokale med det nationale og internationale. Vi informerer om, hvordan vores valg og forbrug i lande som Danmark har betydning for vores globale klima, biodiversitet og for oprindelige folk og andre skovsamfund, og hvilke løsninger og alternativer der findes, så vores aftryk kan blive positivt. Verdens Skove bidrager til bæredygtig udvikling i alverdens skove ved at skabe bæredygtige handlemuligheder, mobilisering af civilsamfundet og politisk pres.

Læs mere på:
www.verdensskove.org